

РЕШЕНИЕ

№ 1013

гр. София, 09.01.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 86 състав, в
публично заседание на 11.12.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Златил Чолаков

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **11252** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 24 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ).
Образувано е по жалба на Ш. Я., подадена чрез адвокат Н. Р., срещу отказ по заявление с рег. № IST25019235V/03.07.2025 г., за издаване на виза за дългосрочно пребиваване тип "Д", издаден от А. З., съветник консул в Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция. Отказът е с основания чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 от ЗЧРБ.
Жалбоподателката твърди, че получения отказ е издаден в противоречие с материалния закон, нарушава правилата, установени в АПК, както и е налице неспазване на предвидената от закона форма. В оспорения отказ липсва пълноценна мотивировка. Условието на пътуване и целта са недвусмислено доказани. Приложени са всички необходими документи към заявлението. Видно от представените документи Ш. Я. е гарантирала жилищните си нужди в Република България. Обстоятелството, че наемната цена е „твърде ниска“ за [населено място] се обяснява с факта, че жилището се ползва от две лица съвместно, което означава че наема всъщност е разделен на две. Моли съда да отмени изцяло отказа за издаване на дългосрочна виза, издаден от А. З., съветник консул в Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция. Не се претендират разноски.
Ответникът, съветник консул в Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция, чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата, излага доводи за законосъобразност на оспорения отказ. Изпраща административната преписка. Моли обжалването да бъде отхвърлено. Не претендира присъждане на разноски.
Административен съд София – град, като взе предвид доводите на страните и извърши преценка

на събраните по делото доказателства, приема от фактическа и правна страна следното:

Със заявлението на Ш. Я. № IST25019235V/03.07.2025 г. е поискано издаване на виза вид D. Заявлението е входирано на дата 03.07.2025 г.. Като правно основание върху заявлението е отбелязана разпоредбата на чл. 24, ал. 1, т. 10 от ЗЧРБ. Съгласно тази разпоредба, разрешение за продължително пребиваване могат да получат чужденци, които притежават виза по чл. 15, ал. 1 и са получили право на пенсия съгласно законодателството на Република България, в държавата си на произход или друга държава и разполагат с достатъчно средства за издръжка в страната. Съгласно чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ, виза за дългосрочно пребиваване със срок на валидност до 6 месеца и с право на пребиваване до 180 дни може да бъде издадена на чужденец, който желае да получи разрешение за продължително, дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България на едно от основанията, посочени в този закон.

Към заявлението са приложени: копие от паспорта на жалбоподателката U24459636, издаден на 01.06.2021 г. от властите на Република Турция, валиден до 01.06.2031 г.; документ, доказващ, че Ш. Я. е пенсионерка, с извършен легализиран превод и заверен от нотариус В. В. - Г. с рег. № 2917 на НК; договор за наем на недвижим имот, находящ се на адрес: [населено място], ж. к. М. ливади, [жилищен адрес] вх.- А, ет. 1, ап. 10; приемо-предавателен протокол към договора за наем; декларация на собственика на имота, банково удостоверение, удостоверяващо наличност по сметката на Ш. Я.; свидетелство за съдимост; препис извлечение от регистъра на гражданското състояние/удостоверение за роднински връзки; медицинска застраховка.

На 03.10.2025 г. г. е постановен обжалваният в настоящето производство отказ за издаване на виза. В стандартния формуляр за уведомление и обосновка на отказ за издаване на виза е посочено, че визата е отказана на основание чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 от ЗЧРБ. Като фактически основания за отказа е посочено, че: “При извършена проверка е установено, че договорът за наем не е регистриран в общината и стойността на наема е 500 лв., твърде ниска сума за [населено място]. Тези данни са показателни, че адр. ще се ползва само и единствено с цел получаване на виза Д, без реално да се живее там.”

В хода на съдебното производство от МВР, дирекция “Миграция” и ДАНС са изискани и представени двете становища по извършената съгласувателна процедура по Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, дадено във връзка със заявлението на Ш. Я., за издаване на виза вид D.

С писмо рег. № М – 11766 / 24.11.2025 г. зам.-председателят на ДАНС уведомява съда, че съгласувателната процедура по подаденото от апликанта заявление за виза е осъществено от С. - ДАНС, като е изразено отрицателно становище в Националната визова информационна система за издаване на исканата виза. Апликантът не представлява заплаха за националната сигурност, но не доказва по убедителен начин целта и условията на заявеното пребиваване, тъй като договорът за наем не е регистриран в общината и стойността на наема не отговаря на обичайните за [населено място]. Няма изготвени документи, относими към воденото производство по подаденото заявление, становището е изразено по електронен път.

От дирекция „Миграция“ МВР с писмо рег. № 536499 - 105744 от 21.11.2025 г. на заместник – директор на Дирекция „Миграция“ МВР е изпратено становище на отдел “Миграция” при СДВР. В това становище е посочено, че е извършена проверка, при която е установено, че договорът за наем не е регистриран в общината. Според органа това е показателно, че адресът е представен единствено с цел получаване на виза, а също така доказателство за този факт е и ниската наемна цена от 500 лв.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

По делото са представени доказателства за внесена държавна такса. Изложени са аргументи

относно нарушаване на ЕКЗПЧ, поради което съдът намира жалбата за допустима съгласно чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ. Жалбата до съда е подадена на 17.10.2025 г. от надлежна страна - адресат на оспорения индивидуален административен акт и в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, след получаване на отказа за издаване на виза на 03.10.2025 г. Съгласно разпоредбата на чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ, отказите за издаване на визи по чл. 9а, ал. 2, т. 4 не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека. В случая жалбоподателят претендира засягане на правата му по чл. 8 от Протокол № 4 (ЕКПЧ). Следователно жалбата попада в обхвата на предвиденото в закона изключение, допустима е и трябва да бъде разгледана по същество.

При разглеждане по съществото на спора, съдът намира следното:

Съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган, видно от приложените към преписката Заповед № 95-00-26/16.01.2025 г. на Министъра на външните работи и Заповед № 6 от 13.02.2025 г. на Генерален консул при Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция, В. В..

Разпоредбата на чл. 8 от ЗЧРБ предвижда, че чужденец може да влезе в Република България, ако притежава редовен документ за задгранично пътуване или друг заместващ го документ, както и виза, когато такава се изисква. Съгласно чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ, визите се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България и следователно те отказват издаването на виза. Редът за издаване на визи е регламентиран в Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, приета с ПМС № 198 от 11.07.2011 г. (обн. - ДВ, бр. 55 от 19.07.2011 г., в сила от 4.08.2011 г.) - "Наредбата". Съгласно чл. 34, ал. 1 от Наредбата не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл. 10 от Закона за чужденците в Република България. За отказа се съставя формуляр в два екземпляра по образец съгласно Приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице, а в случай на издаване на виза на границата - от ръководителя на органа по чл. 10, ал. 2 или от упълномощено от него длъжностно лице. Във формуляра се вписват мотивите, като се посочва основаниято за отказа, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност и се удостоверява датата на връчване (изпращане) на заинтересуваното лице. Първият екземпляр се връчва или изпраща на кандидата, а вторият се прилага към заявлението за издаване на виза и придружаващите го документи.

В случая визата е поискана с цел получаване право на пребиване по реда на чл. 24, ал. 1, т. 10 от ЗЧРБ. Съгласно тази разпоредба, разрешение за продължително пребиваване могат да получат чужденци, които притежават виза по чл. 15, ал. 1 и са получили право на пенсия съгласно законодателството на Република България, държавата си на произход или друга държава и разполагат с достатъчно средства за издръжка в страната. Съгласно чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ, виза за дългосрочно пребиваване със срок на валидност до 6 месеца и с право на пребиваване до 180 дни може да бъде издадена на чужденец, който желае да получи разрешение за продължително, дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България на едно от основанията, посочени в този закон.

По делото е установено, че Ш. Я. е пенсионер. Представен е документ, доказващ, че Ш. Я. е

пенсионер, с извършен легализиран превод и заверен от нотариус В. В. - Г. с рег. № 2917 на НК. В документа (л. 21 от делото) е посочено, че Ш. Я. получава пенсия за старост в размер на 50, 288. 40 турски лири. Ш. Я. получава пенсия от дата 31.12.2016 г.. Установено е, че Ш. Я. разполага със средства за издръжка, като за тази цел е представено банково извлечение от дата 19.05.2025 г., удостоверяващо откриване на сметка и вноска на каса на сумата от 7000 евро в брой на лицето Ш. Я. в банка „Те – Д. З. Б. – клон С.“.

Оспорваният отказ е издаден в писмена форма, но не отговаря на изискванията на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК - не съдържа конкретни фактически основания, въз основа на които е прието, че са налице основанията по чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 от ЗЧРБ. Съгласно посочената разпоредба се отказва издаване на виза на чужденец, когато не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване, както и ако апликантът е представил документ с невярно съдържание или е декларирал неверни данни.

В случая като фактическо основание за постановяване на обжалвания отказ за виза е посочено, че Ш. Я. живее под наем в имот с договор, който “не е регистриран в общината и стойността на наема е 500 лв., твърде ниска сума за [населено място]. Тези данни са показателни, че адр. ще се ползва само и единствено с цел получаване на виза Д, без реално да се живее там.”

Приложените по делото доказателства не установяват наличието на материалноправните предпоставки, визирани в чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 от ЗЧРБ. Видно от приложения към административната преписка договор за наем на жилище, находящо се на адрес: [населено място], ж. к. М. ливади, [жилищен адрес] вх.- А, ет. 1, ап. 10, приемо-предавателен протокол, както и декларация на собственика на имота, целта и условията на заявеното пребиваване на Ш. Я. в България са установени. Безспорно е установено, че тя е пенсионер и получава пенсия в страната си на произход, а именно - Република Турция. От факта, че договорът за наем не е регистриран в общината или пък че размера му е твърде нисък за [населено място], не оже да се изведе извод, че жалбоподателката е представила документ с невярно съдържание или е декларирала неверни данни. Посочените в оспорения отказ материалноправни основания по чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 от ЗЧРБ - недоказана достоверна цел и условия за заявеното пребиваване, както и представяне на документ с невярно съдържание или деклариране на неверни данни, не се подкрепят от събраните по делото и неоспорени от страните писмени доказателства, част от които като официални документи обвързват съда с материалната си доказателствена сила. Приложените по делото доказателства не установяват наличието на материалноправните предпоставки визирани в чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 от ЗЧРБ.

По изложение съображения, административният акт като незаконосъобразен трябва да бъде отменен. Предвид естеството на административния акт, съдът не може да реши спора по същество, поради което, на основание чл. 173, ал. 2 от АПК преписката трябва да се изпрати на компетентния административен орган за ново произнасяне съобразно дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

Жалбоподателката не претендира разноси, поради което в настоящето производство такива не трябва да се присъждат.

Водим от горното, на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, Първо отделение, 86 – ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Ш. Я. отказ по заявление с рег. № IST25019235V/03.07.2025 г., за издаване на виза за дългосрочно пребиваване тип "Д" , издаден от А. З., съветник консул в Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция.

ВРЪЩА преписката на съветник консул в Генералното консулство на Република България в

[населено място], Република Турция, за ново произнасяне по заявлението на Ш. Я., съобразно дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщението за постановяването му пред Върховния административен съд.

Съдия: